

FOAIE

пентрѣ

МШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 19.

Luni 11. Maiu.

1842.

ФАТА НЕГЪЦТОРЪЛЪИ.

Новелъ Историкъ.

(Бршаре.)

Дѣпъ плекареа принцѣлѣи, Каміола пѣ пѣтѣ съ шѣ деслѣшаскѣ пѣртареа лѣи, апои де шѣ кѣнощѣа къ дп тот кинѣл пѣ ера де кѣвинцѣ, дар ініма еї чеа іѣвиндѣ, дпн че трѣчѣ, тот маї мѣлт се сѣмѣа мѣзіатѣ шѣ аплекатѣ спре ертаре, дптрѣ кѣт дпсѣршѣт хотѣрѣ, дѣит кѣт сокотіа еа, ка дндатѣ че ва вені принцѣл спре а о рѣга де ертаре, еа съ іо дѣрѣіаскѣ, кѣ тоатѣ невіновѣдіа шѣ мѣлѣтміреа сѣфлетѣлѣи.

Дпсѣ задарнікѣ лѣи фѣ ащентареа; зі-леме трѣчеа зна дѣпъ алта шѣ принцѣл Орландо пѣ се іѣеа, тама шѣ фата се мѣра, бѣтрѣна пѣ пѣтеа кѣнощѣе прѣчіна рѣтрадеріи, шѣ фата съ сѣіа а іо дескопері. Еї пѣі. венеа съ шѣ пѣраскѣ логоднікѣл, нічі съ л дпвіновѣдѣскѣ арѣтѣнд неомѣноаса лѣи кѣцетаре кѣтре еа. — Дар дѣпъ не-контенітеле іспітірі чеї фѣчеа бѣтрѣна Нікола, фата се вѣзѣ сѣітѣ аї дѣстѣінзі, кѣ принцѣл ар фѣ сѣпѣрато прпн піще ворѣе преа словоде. — Шѣ ачѣста фѣ де ажѣнс ка съ апрпнзѣ кѣрїозітатеа Ніколі пѣпѣ ла чел маї дпалт град, съ сѣіа съ афле де одатѣ мѣкар де ар фѣ фост шѣ кіар чеа маї рѣа дпгѣмпларе.

Аша фѣрѣ а маї дпгѣрзіа се дѣсе Нікола ла палат, знде черѣ съ ворѣеасѣ кѣ принцѣл Орландо, ачѣста дпсѣ пѣ ера атѣт де лесе; принцѣл пѣ ера іѣвѣтор де попѣларітате ка Ріга, ел ера зп десѣрѣнат шѣ дпкѣнціѣрат кѣ креатѣрї слѣжѣтоаре похѣтор лѣи. Ачѣнці оамѣні прїімірѣ зрѣт не бѣтрѣна вѣдѣвѣ, пѣпѣ че дпн дпгѣмпларе съ гѣсі зпѣл, каре кѣноскѣ дп еа не тама фѣрѣоасѣі шѣ богатеї Каміо-леї; акѣт съ скѣмѣѣ де лок щѣна, тодѣ амплїоаціи каре пѣпѣ ачі рѣдѣа де бѣтрѣна вѣдѣвѣ, съ сѣіа не дптрекѣте а съ десвіновѣді шѣ а съ арѣта кѣ слѣжѣвѣ кѣтре тама аморѣзеї стѣпѣлѣлѣи лор. Еї щїа патіма лѣи пентрѣ Каміола, прѣкѣт шѣ, кѣ кѣ мѣта зпѣї аморѣзе а принцѣлѣи пѣ есте де а съ жѣка. О похѣтірѣ дп са-лон, лѣи дѣтерѣ зп жѣд, съ се одіхнеаскѣ пѣпѣ вор вѣстї принцѣлѣи черереа еї. —

Мѣлтѣ време ащентасе еа аколо, дп каре време съ аздіа не дпчѣтателе рѣсѣрї кѣ хохот, дп апартаментеле че мѣкѣзіа принцѣл. Дпсѣршѣт се дескѣсѣрѣ зпїме са-лонѣлѣи кѣ стомот, шѣ Орландо дпѣрѣкат дп хаїне лѣмінате, воїнд а съ дпфѣдіша ла Ріга, дпкѣнжѣрат де о сѣїтѣ пѣмѣ-роасѣ, дптрѣ дп лѣпѣтрѣ. Нікола де шѣ кам сѣрпрпнсѣ де о асемѣеа аздіендѣ пѣ-

вликъ, dar стъпъндъсе пе сине, съ ардікѣ дъпе жеу, ші токма воі съ се adrecese prinцълѣ, кънд ачеста лѣ апъкѣ лнаите зикънд: „Че весте ми аї адъс madam Ніко-ло, орї съ къеще фрѣмъшика маймъціоаръ, де фріка дъмітале пентрѣ пѣртареа че а-веа кѣ mine, ші те а тріміс съ тѣ році де ертаре пентрѣ еа?“

— „Еѣ пѣ сънт тріміса фїмії, еа нічі пѣ шіе кѣ сънт аїчі. Еѣ похтеск пѣмаї а ворвї кѣ л. в. чева секрет.“

— „Дака аї съмі спѣї вре зп секрет дїн партеа Каміолї, въкѣрос; алт секрет лпсѣ пѣ пот а авеа кѣ о дамъ вътрѣпъ.“ — Ла ачесте ворве батжокѣрїтоаре арънкѣ окїї лппрежѣр асѣпра оаменїмор съї, карї потрївїт месерїеї лор се префъчеа кѣ о съ плеснеаскъ де рѣсъл чѣл прїчїнїсе лпалтѣл вїції ал стъпѣпѣлѣї лор.

Сърмана Нікола пѣтрѣисъ де тѣхпїре шї де о пѣрѣтъ лпкредїндаре а въпѣїелї-лор еї, рѣспѣсе: кѣ, кѣ адевърат, кѣ лп-тре-ворвїреа черѣтъ съ аїнѣе де фїе-са шї дака ел пѣ о прїїменѣе секретъ, атѣпчі ва фї сїлїтъ а о съвършї де фацъ кѣ тоці.

Прїнцѣл поръпчі оаменїмор съї съ се ретрагъ шї съ апропїе де о фереастрѣ, зпде вртѣндѣл Нікола лѣ зїсѣ: „Еѣ ка о фїреаскъ апѣрѣтоаре а фїїтеї, ам венїт ла л. в. съ въ лптревѣ, ка съмі арѣтаці прї-чїна пентрѣ каре аці пѣрѣсїт венїреа лп касъмі, акъм де кънд с'а апропїат врема лѣпції?“

— „Шї ачѣста а фост тот че авїаї а'мі спѣне?“ адъогѣ Орландо.

— „Дѣпъ а тѣ пѣрере есте преа де-стѣл спре а скъза спаїта зпѣї шаїчі.“ Рѣ-спѣсе Нікола.

Акъм лпченѣ Орландо кѣ зп топ ка съ поатъ фї азїт де тоці:

„Еѣ крез madam Ніколо кѣ Дта аї де-стѣл лпчеркаре, спре а пѣ те лпшела съ крезї ка о фатъ романтикѣ, кѣ еѣ аш фї пѣтѣт гѣндї съ лптревїнѣез пе о фатъ де пегѣдїтор, спре алт, декѣт спре о жѣкѣрїе, пентрѣ оторѣреа часѣрїмор че-лор че'мі рѣмъп де прїсос. Іар дака про-стїа въ ва фї лпшѣлат, съ кредеці алфел, атѣпчі аці грешїт!“ —

Нерѣшїнареа ачестор ворве лпкоражѣ пе чїпстїта поастрѣ орѣшанѣ, шї ка съ педепсеаскъ лпалта десѣрѣнаре, лл лп-тревѣ лп асеменеа топ: „Дар контрактѣл де кѣсъторїе съѣтскрїс де л. в. пе каре лаці трїміс лпшївъ фїмії, май пайнте де а плѣтї еа ванїї, кѣ каре в'а рѣскѣмпѣрат дїн ровїе?“ —

— „Есте ка о хѣртїе алевъ.“ Ачесте зїкѣнд прїнцѣл лпченѣ съ рѣзъ, спре а'шї акоперї прїп рѣс рѣшїнеа че кѣдеа асѣ-прїї. Оаменїї лѣї лл акомпанїа дѣпъ о-вїчѣїл лор; шї ел лпторкѣндѣшї спателе, плекѣ фѣрѣ а май лпвреднїчі пе тама Ка-тіолей тѣкар кѣ о ворвѣ май де парте.

Чїне поате дескрїе сїмдїчїзнеа кѣ каре съ лпторчеа Нікола а касъ спре а адъче лпкѣптатеї зпѣї пѣскѣте аї еї фїїче, о ве-сте атѣт де грозавъ шї дѣрѣпѣлѣтоаре фрѣстоасеї еї лпкїпвїрї, каре кѣ о сїнгѣрѣ ловїре, съ сѣѣраме дѣлчеа еї пѣдежде, пре-фѣкѣндѣї лпфлорїтѣл пѣтѣпт лптрѣ о пѣ-стїетате, сеакъ, трїстѣ шї шїлапхолїкѣ. Мѣпїа шї вѣра о ажѣторѣ ка съ ажѣпгѣ а касъ, дѣндѣї пѣтере съ се лптоаркѣ; ачї лпсѣ ажѣпгѣнд, шї прївїнд пе скѣтпа еї фїїкѣ, тѣндрїа вътрѣпѣдїмор еї, шї акѣрїа іїнїтъ ера сїлїтъ акъма съ о сѣжшїе о вїрї

дъререа, ши днцелени днтр'о позидіе стъ-
тхндъ, рътмнд пайнтеа фійчеі еі, фъръ глас
ши сімцире.

Каміола фъръ съ'ши іа окіі дѣпъ гер-
гефъ, ла каре а еі фръмоасе децете, дн-
фійнда днчетінеп о герландъ де едеръ; дн-
тревъ пре маікъса внде а зъбовіт атхт де
тхлт? Дар непріімнд нічі зн ръспене, ръ-
дікъ окіі дѣпъ лъкръ, ши вълхнд фаца чѣ
перітъ а тхсіі, тххніреа че ера зхгръвітъ
дн еа, алергъ а о днвръдіпа. Нікола нъ съ
маі пѣтѣ стъпхні, еа арѣкхндѣсъ дн бра-
деле фійсі днчепъ съ версе лакрхті шіроасе.

Авіа пѣтѣ Каміола съ дѣкъ не тхса
пѣпъ ла о комодъ (зн фел де софа) внде
апезіндо се сілѣ а о тхлгхія, фъръ аі къ-
поадце прічина тххніріі; дар токма деліка-
теда тхлгхітоареі, рѣпеа ініма ізвітоареі
тхте каре днтрервнтъ де охтърі, ді шопті;
„съртанъ дншелата mea фійкъ!“

„Дншелатъ! дншелатъ!“ днтревъ Ка-
міола, ши гхндѣріле еі каре лзаръ о алтъ
діректіе декът че авъръ пѣпъ ачі, о фъкъръ
съ стеа не лок немішкать ка о статѣе.

Стареа Каміоліі децентъ не непоро-
чита Нікола дін а еі летарціе, ши пѣтереа
тхліеі асѣпра тръдѣторхлі, ді деслегъ
лішва, спвіндѣі фійсі, тоатъ днтѣмплареа
пріімріі еі дн палат, ши а нертъріі лві Ор-
ландо.

Вътръпа съвхршісе де тхлт історіа
еі, дар непорочита фатъ, тот нъ скімвасе
днтъртхрїта еі позидіе; еа нъ да нічі зн
сета де віадъ дін сіне, вътръпа пѣтрѣсъ
де фрікъ кетъ слхжнічїле че нъ ера пѣпъ
ачі де фацъ, ши прїп ажѣторінда лор, о
дѣсеръ дн ацернат, кетхнд дндатъ ши а-
жѣторхл дохторіеі.

Дѣпъ маі тхлте чеасѣрі съ децентъ
Паціента дін а еі амордїре, дар тоате дн-
черкърїле спре а о дндемпа а ворві фъръ
зъдѣрнічїте; еа стрхлгхнд тхпа тхсі ді
фъкъ семп а о лхса сінгъръ, дохторхл о-
рхндѣсе ка съ аївъ зн окіѣ вългътор де сеа-
тхъ асѣпра мішкърїлор непорочїтеі фете,
фъръ днсъ а о сѣпъра кхтва, ши сърмана
патъ фх сілітъ а аскхлта семпхл фійсі, къ
тоате къ депъртареа де еа ді сѣхшіа ініма.
Еа гхсі дар зн алт міжлок: префъкхндѣсе
къ есе, съ аскхнсе сѣвт о пердеа де внде ді
овсерва тоате мішкърїле. Доъ зіле стете
Каміола къ окіі днкіші, не днпъртхшн-
дѣсе де нічі о тревзіндъ фїсікъ, съ пѣреа
къ днпрежърхл еі ера неднсъфледїт; ла
сѣхршітхл ачедїї времї, ръдікхндѣсъ, трасъ
перделїле челе де тхтхсърїе але патхлі
еі, ши взна Нікола стѣтіа ка зн днѣер дн-
грїжітор пайнтеа еі. „Скхмпъ преа скхмпъ
тхтх!“ — Зїсъ еа, днтр'зн топ слав ши
днтрервнт „тх тем къдї ам прічїнхт
преа тхлтъ овїдъ ши грїжъ, дар еѣ нъ пѣ-
теам сінгъръ съ тх ажѣт алфел. — Акхт
мі ам довхндїт іар тоатъ пѣтереа сѣфеле-
тхлі теѣ — ши хотърхрѣ тх есте фъ-
кхтх.“

Сърпрїнсъ де неспѣсъ вхкхріе нептрѣ
лініцеа че арѣта фїе-са, о днвръдішїъ къ-
тръпа днтревндѣо къ че есте хотърхтъ
а фаче. Каміола о рвгъ ка съ нъ о сілѣскъ
а ворві де о прічїпъ че есте днкъ преа а-
тїнгътоаре сімцирілор еі, фїнд къ съ сімте
преа славъ.

Адоа зі дімінеада съ днврѣкѣ Каміола
къ деосевїт гѣст. Днсъ дн хайне де жале,
фїнд-къ еа желеа днкъ не татхл еі, ши арѣ-
тх тхсі къ хотърхреа еі есте а'ші чере
дрептате дела Рїга.

Никола се деспѣтътъ ші фъчѣ фе-
лѣри де въгъри де сеамъ фіісіі, аспра в-
нзі асемепа план, дар възхнд неклітіреа
еі съ дивоі а о дитовърші, орі знде
ар мерце, фъръ съ шіе дикотр'о дші дп-
дрепта еа пашіі.

Съ дптѣмпласе де ера токмаі дп
зіоа Сф. Петръ. Каміола мерсе къ маі-
къса дрепт ла вісеріка дп каре обічнзіа
Ріга дп тоді ані спре а аскѣлта сѣжлта
слѣжѣвъ, фінд сѣръѣтоареа патронѣлзі сѣѣ.
Амъндоз дамеле лзаръ лок дп вісерікъ
не знде ера сіліт съ треакъ Ріга. Ешнд
дп сіне Никола третъра де фрікъ центръ
фійса; іар Каміола съ пѣреа къ есте адѣп-
чѣтъ дп гъндѣрі, стѣнд къ къвтареа дп-
дрептатъ дп жос.

Кънд се съвѣрші Сф. Літѣргіе ші
Ріга ера съ іасъ, зѣрі Орландо не амън-
доъ дамеле, ші де лок трінісе зп кѣрте-
зан де аі сѣі, спре але депърта дп калеа
Рігі. Никола ера съ деа аскѣлтаре сѣпѣ-
ндѣсъ поръччїі; дар фіе-са о опрі, ші а-
пѣкъндѣо де тѣпъ о трасе къ репезечїне
дѣпъ сіне пѣпъ дпаштеа Рігі, каре акѣт
ажѣсесе апроане де сле. Ачі лѣсънд тѣ-
па тѣсі, съ арѣнкѣ дп ценѣнкї зікънд:
Дрептатѣ лзі Ріга Шетро, есте атѣт де
дп генерал къноскътъ, дптрѣ кът еѣ къ-
тез. а о чере кіар кътре о персоапъ, чеі
есте дп челе маі де апроане.“ —

Еа ворві ачесте ворѣ къ глас ліа дар
деслѣшїт, ші о рѣшадъ дпфлорї фаца еі
чѣ пѣпъ ачі сеарѣдѣ. Ріга о прїві къ
о тіраре деосевїтъ, ші дптрѣвѣ: къ чїне
дп аі сѣі а дпдрѣспїт съ прїчїнзіаскъ сѣ-
пѣраре знеі фїнде атѣт де дрѣгълаше,
маі адѣогънд къ крескъндѣ тіраре, къ,
пѣ се дпшалъ ел? дпкїпвндѣшї дп дп-

цѣрѣска желѣтоаре не фїка ші мошпенї-
тоареа богатѣлзі Тѣрїнга.

— „Да преа мїлостїве Доамне“ рѣ-
спѣнсе фата тот дп позїціа ценѣнкїндѣ, „е-
сте прѣ адевърат; есте адѣпкъ сѣпѣрата
фатъ а негоціторѣлзі Паоло Тѣрїнга, каре
пѣ ва пѣрѣсі ачѣстѣ змїлітоаре позїціе,
пѣпъ пѣ і съ ва дпплїні а еі дреаптъ
рѣгъчїне.“

— „Скоалъ фата теа“ порѣпчі Ріга
дптрѣп топ серїос. „Нѣмаі дпаштеа челзі
Вечїнік есте дат сѣшї плече мѣрїторїі цен-
пѣнкїі, скоалъ ші ворѣще фѣрѣ де фрікъ;
еѣ сѣпт пѣрїнтеле обѣсеск ал сѣпѣшїлор
меї, ші фак ла тоді дрептате де о по-
трївѣ.“ —

Каміола рѣдікъндѣсъ історїсі скѣрт ші
деслѣшїт, тоатъ кѣрѣереа дппрежѣрѣрїі
еї, къ прїндѣл Орландо; дѣпъ съвѣршіреа
ворѣрїі дпшѣлѣ Рїгі контрактѣл късѣ-
торїеї, чел сѣвт-скріс де прїндѣл.

Ріга черчетѣ докъментѣл къ де амѣ-
рѣнтѣл, ші дпторкъндѣсе спре фрателе
сѣѣ дп дптрѣвѣ: че аре съ рѣспѣнзѣ ел
ла ачестѣ?

Орландо плїн де рѣшїне плекѣ капѣл
дп жос Ріга дп дптрѣвѣ дака есте ачел
докъмент адевърат мапѣскрісѣл сѣѣ.

— „Да ал теѣ Рїгъ ші Домп, гѣп-
гѣїа ел, дпсѣ фѣрѣ дпалта воїе пѣ аре
пїчї о пѣтере, ші еѣ крѣз къ маїестатѣ
воастрѣ вѣдї ерта грешала зѣвї остап
тѣпѣр, каре кътезѣ а дптрѣвїнда асемепѣ
мїжлоаче, спре ашї довѣндї пердѣта лі-
вертате, не каре о дорїа фѣрѣ аї маї рѣ-
тѣпѣа алтѣ пѣдежде де скѣпаре.“

— „Шї тѣ пѣдї мїндї мапѣскрісѣл
тѣѣ?“ дптрѣвѣ репетѣнд Рїга. Орландо
сѣ плекѣ паштеї тѣкънд.“ —

— „Преа bine, dar зрмѣ дрептѣл Шетро дпторкѣндѣсъ спре Каміола. Ел есте ал тѣѣ фатѣ, пропріетатѣ та, кѣ трѣп ші сѣфлет. Тѣ ці лаі кѣмпѣрат кѣ ваніі тѣі. — Еаділа de аічі, ші пѣтаі ка лецівіт соу ал тѣѣ, сѣ кѣтезе а се маі дпфѣдіша пайнтеа окілор меі.“ —

(Ва зрма.)

НАЦИОНАЛИТАТЕА ШІ ПАТРИА.

Ноі пѣблікарѣм дп Nr. 16 ші 17 ал Gazetei поастре зп артїкѣл асѣпра націоналітѣдеі дпн Gazeta зніверсалѣ. Шп алт корреспондент ал ачестеі Gazete а лѣат де ачі прїлеціѣ de а скріе артїкѣлѣ „націоналітатеа ші патриа,“ каре с'а пѣблікат дп Nr. 112. Дѣпѣ дппрецізѣрїле дп каре не афлѣм, сокотім кѣ ші ачест артїкѣл ва іntереса не ромѣнітеа поастрѣ, ші de ачееа пѣблікѣм ші поі челе маі de фрѣнте дпн трѣпсѣл.

„Gazeta Domnieitale — аша се дпдрептеазѣ корреспондентѣл церман кѣтрѣ редакціе — не адѣсъ de кѣрѣнд зп артїкѣл дела дѣпѣре, вреднікѣ de лѣаре амінте, дѣспре націоналітате ші лімѣв ші дѣспре рапортѣл че есте дптре еле. Ноі пофтім ка адеврѣл ші прївінцеле челе сѣпѣтоасе дпнтрѣпсѣл сѣ фіе дпвреднічіте de о жѣдекатѣ фѣрѣ шатімѣ, маі кѣ сеатѣ дп Цара (Шгаріа), пентрѣ каре маі de апроапе есте меніт*), каре Царѣ дплоквітѣ de віда магіарѣ, маі de атѣді Славоні ші de Цермані**) дп зімеле поастре есте греѣ іспі-

*) Се поате аплека ші ла Трансїлваніа.

**) Ші de о таре сѣтѣ de Ромѣні дптре Карпаді ші Тисѣ, дела дѣпѣре пѣпѣ ла Мара-тѣрѣш. Трад.

тітѣ de кѣтрѣ Магіарі, каріі кѣ о гравѣ перѣдѣптоаре а са лімѣв, датіпѣ ші фїре вор сѣ ле факѣ сїнгѣре стѣрѣітоаре дп тоатѣ патриа ачестор треі (патрѣ) націі. Шпа пѣтаі пѣ о гѣсїм дп ачест артїкѣл дѣсволтатѣ дпдестѣл ші ачеаста е: „Че дпсемнеазѣ лімѣва зпѣі попор дп прївінцѣл кѣтрѣ дптреага лѣі естїме, віацѣ, кѣдетѣ, сїмѣш ші лѣкѣре?“ Кореспондентѣл (дела дѣпѣре) кѣт пентрѣ дпсемнареа ші дпделесѣл кѣвѣнтѣлѣ лімѣв се разїмѣ пѣтаі не зп сїмѣш ші не о овїчѣзїнѣш дпн тіперече ші не спѣне кѣт de драці ші скѣтпне сѣпт омѣлѣ сѣпетеле, кѣ каре с'а дпвѣцат ел дпн аніі чеі маі дпнтѣі ші дп каре токмаі пентрѣ ачееа дп ресѣпѣ лѣі челе маі віі ші маі адѣпчі дпкїпїрї. Аічі сѣ кѣпрінде чева, дар пѣ тот, дпкѣ пічі лѣкрѣл чел de кѣпетеніе. Лімѣва, прекѣм сїнгѣрїлор ашеа ші віцелор зпѣі націі ші кїар націеі інтреці, есте семпѣл орї еспресїа фїіндеі ші а віедеі еї дпн лѣвнтрѣ, каре семпѣ орї еспресїе дп фїешкаре попор аре зп характер зніверсал-оменескѣ. Дп кѣмпзпереа сѣпетелор ші а ворѣелор дп топѣ ші рїтмѣ, дп ворѣїреа оавлѣ ші дп метафорѣ, дп форма декліпѣреі ідеїлор ші дп кїпѣл дппрезѣпѣреі лор, лімѣва не дпфѣдішеазѣ чеа маі віе, чеа маі кредїпчїоасѣ ікоапѣ а зпѣі інсѣ, а зпѣі неам ші а зпѣі попор, дпкѣт о пѣтем прїчеле прїп сїмѣш дпн афарѣ; о пѣтем оарекѣм аззі, ведеа, піпѣі; прїп зртамре ачееа деосевїтѣ віацѣ сѣфлетаскѣ, дп каре креште ші трѣеште омѣл дп парте ші попорѣл дптрегѣ, о ведем делїнеатѣ дп лімѣв астфел, прекѣм есте делїнеатѣ кїпѣл пострѣ дп статѣрѣ ші дп фацѣ. Аста есте атѣт de адеврѣрат ші адѣпкѣ пѣтрѣпѣзѣтор, дп-

кѣт ші аколо, unde пацілор prin съвжѣ-
гаре лі с'а адѣс о лімвѣ стрейнѣ, прекѣт
челор romane de астѣзі лімва латинѣ, а-
чаестѣ лімвѣ ла паціле ачесте с'а префѣ-
кѣт дп дѣхѣл ші дп съвстандіа попоарѣ-
лор челор че се афла аколо de маї 'паинте,
дпкѣт векиѣл (?) італіанѣ, галѣ, спаніол
ші лѣсїтанѣ дп лімвеле че ші леаѣ формат
dın latına, есѣ астѣзі ла івеалѣ кѣ тот ті-
парѣл фїиндеї ші ал карактерѣлї лор чел
кѣрат, (?) каре се оглїндеазѣ нѣпѣ ші дп
челе маї деосевїте діалекте але лімвелор
ачестор паці. *) Дақѣ dar есте, ка съ ї се

*) Ачесте сѣнт адеврѣте дпкѣтва; дпсѣ зі
кѣнд чїева, кѣ дп лімвеле romane de астѣзі
есѣ ла івеалѣ попоарѣле ачесте кѣ тіпарѣл
лор чел орицінал ші дпкѣ кѣрат, — спре
пїадѣ італіанѣл ори галѣл кѣт ера дпайнте
de асе лѣдї лімва romей, — зіче преа тѣлѣт
ші зіче зп лѣкрѣ че нѣ се поатедоведї. Кѣчѣ
а) ка съ нѣтем кѣпоанте тіпарѣл чел ориці-
нал ал ачі нѣмітелор паці, ар тревї съ ле
кѣпоантем лімвеле лор челе веки, ші ачесте
нѣ ле кѣпоантем. Сїнгѣрѣл докѣмент маї
дпсепнѣтор деспре асеменеа лімвї веки dın
дпшѣрѣдіа Романѣл апѣсепѣ, сѣнт тавеле
Евгѣвїніче дп лімва зѣврїкѣ, наре ера ші
еа зп діалектѣ дп Італїа. Черче чїева а а-
рѣта акѣт дѣлї лімва зѣврїкѣ тіпарѣл чел
орицінал ші кѣрат ал векиѣлї Італїан, дп
лімва італїанѣ de астѣзі. — в) Дпшѣрѣдіа
Романѣл апѣсепѣ а сѣферїт о мітокосїре кѣ
тѣлѣт маї таре дела веакѣ ал IV. дпкоаче,
декѣт дпайнте de ачеста prin лѣдїреа сѣн-
делї ші а лімвей romane: кѣчї Romanї, шї
сї dın віца келтїкѣ шїаѣ лѣдїт лімва лор дп
Італїа, Галїа, Спанїа, Брітанїа тот ла попоа-
рѣл келтїче; іар дела веакѣ ал IV. d. X. а
їнтрат ачі о віцѣ деосевїтѣ ші ачеста есте
віца Церманѣ. Тоатѣ дпшѣрѣдіа Романѣл
апѣсепѣ есте dın поѣ плѣтѣдїтѣ кѣ попоа-
рѣл Цермане: Італїа кѣ Longobardї, Normanї

еа зпвї попор лімва са, тревѣе съ штїтм,
кѣ кѣ шѣсѣрїле лѣате дптр'о асеменеа

ші алдїї, Галїа кѣ Фрѣнчї ші алдїї, Спанїа
кѣ Готї, ш. а. Брітанїа кѣ Normanї ші Англо-
Сасї ш. а. — Чїне нѣ кѣпоанте, кѣ ачесте пеа-
тѣрї аѣ вѣгат фїешкаре тіпарѣл съѣ чел ори-
цінал дп лімвеле romane? Дар нїчї ачі п'а-
вем докѣменте de лімвеле romane дп про-
вїнчїле ачесте пе ла веакѣ ал VI. ка съ нѣ-
тем кѣпоанте віне скїтвареа фѣкѣтѣ дѣпѣ
плѣтѣдїреа кѣ попоарѣле Цермане. Дела
Карол тареле, аша дар кѣ тѣлѣт маї тѣрзіѣ
авем зп жѣрѣшѣнт, каре се нѣмеште „Жѣ-
рѣшѣнтѣл лѣї Карол чел таре,“ скрісѣ дп
лімва романѣл dın Галїа, атѣнчї кѣнд Фрѣнчїї
нѣ се плѣтѣдїсерѣл дпкѣ дптр'зп попор кѣ
Галїї чеї romanїзаці, чї ворвеа лімва дер-
манѣ; ші тотѣш че деосевїре дптре лімва
ачееа ші дптре чеа франдезѣл дѣнѣ зрмѣта
плѣтѣдїре (чїне аре кѣрїосїтате, поате четї
ачест жѣрѣшѣнт ла Laivnїdїe дп „Collectanea
Etymologica“). Ка съ нѣтем кѣт декѣт кѣ
поанте тіпарѣл векиѣлї Італїан дп врео лім-
вѣ романѣ de астѣзі, ар тревїї съ кѣпоантем
лімва вре зпвї попор, каре емѣлѣс dın пѣн-
течеле Італїей дпайнте de нѣвѣліреа варварї-
лор с'ар фї ашезат дп врео Дарѣ, unde пѣ-
сѣра локѣлї ші скопѣл варварїлнр, каре нѣ
ера de асе статорнїчі дп ача Дарѣ, чї de а
трече маї дпколо, ла цїнѣт маї ферїт. Асе-
менеа лімвѣ авем дп лімва ромѣнеаскѣ.
Дақѣ лімвїстїї пострї нѣ с'ар фї нѣлдеміт
нѣмаї а алѣтѣра лімва ромѣнеаскѣ пе лѣнга
латїна ші італїана, de unde зрмѣ съ казѣ дп
грешалѣ de латїнїзаре ори італїенїзаре, чї ар
фї апалїзат'о дп элементеле сале ші ар фї
алѣтѣрат'о пе лѣнѣт нѣдїне докѣменте че а-
вем деспре лімвеле челе веки але Італїей; а-
тѣнчї с'ар фї вѣзѣт кѣ нѣмаї ромѣнеаска пе
дпфѣдїшеазѣ элементеле лімвей латїне ші
prin зрмаре дп еа с'ар vedeа маї віне тіпа-
рѣл векиѣлї Італїан; атѣнчї нѣ с'ар вѣрѣ дп
тоате зіледе деосевїте грешелї dın темеїлѣ
de а латїнїза ори італїенїза, спре пїадѣ, в'ар

контра-фіреаскъ ші контра-оменеаскъ пор-
пире, пѣ се цінтеште пѣмаі акѣло, ка съ
се хрѣпеаскъ омѣлѣиеште дѣлчї сѣвеніре
ші обїчпїнде але копїлѣріеї сале, чї се
лѣкреазъ; ка съ ї се стѣлгъ дѣсѣш „Ел“
лѣї чел дїп лѣвїтрѣ шї прїп зрмаре дѣ-
сѣш вїѣл сѣфлетѣ, ка дѣ локѣї съ се дѣ-
пѣлѣте алтѣл, че пѣ есте де фіреа шї це-
пїѣл лѣї, — съ ї се ваѣе о алтѣ фіре де
а кѣцета, де а сїмѣї шї де асе еспїма!

— — — О асеменеа порпире дѣ локѣ де
а да пѣтере шї де а дѣтемеїа зпїтатеа, —
ва паште неплѣчере шї зрѣ, шї о дѣ-
протївїре, каре фїндкѣ е фіреаскъ е шї ле-
дївїтѣ, каре дѣсѣ ва атака кїар темелїле
лїпїштеї овшештї. Аста есте чеа маї
таре певѣнїе дїп партеа ачестор рѣвпачї
(зелодї) кїпїцї де але лор пѣлѣчїрї; карї
се пѣмескѣ пе сїне націоналїстї шї па-
тріодї, — а сїмї пе оаменї ла ачест пасѣ
де невоїе, каре ва шї нїмїчї дѣ дѣченѣ-
тѣл сѣѣ, лѣкрѣл де каре с'аѣ апѣкат еї. —

Вїне с'а фѣдѣт дѣ артїкѣлѣл — дела
дѣзѣре — шї деосевїреа дѣтре націе шї

скрїї зпїї, „сѣнт“ дѣ локѣ де „сѣнт“, кѣнд
дѣ лїмба зпѣрїкѣ че се сокотеште де пѣма
лїмвеї латїне есте „sant“ дѣ локѣ де „sunt“,
каре дѣпѣ фіреа лїмвеї поастре тревѣеште
пронзпїчат сѣнт, (везї тавлеле есѣвїнїче ла
Grotendorf) — аша пѣ с'ар скрїе акѣм „крї-
стіан“ шї „крїстіанїсмѣ“ дѣ локѣ де
крестїн шї крестїнїсмѣ, кѣнд штїм кѣ
попорѣл романѣ дѣкѣ пѣгѣлѣ, дѣ веакѣрїде
челе дїпѣлї зїча лѣї Хрїстос „Chrestus“
шї пѣ „Christus“, де знде зрмеазъ кѣ вїне
зїчем „крестїн“ (везї „Bingham Origines
Ecclesiasticae“), іар Хрїстос с'а вѣрѣт маї
тѣрзїѣ дїп вїсерїка гречеаскъ шчл. Дѣр соко-
тїшї кѣ вом ведеа песте пѣдїп дат ла лѣмїпѣ
зл Аналїсѣ ал лїмвеї поастре дѣ дѣхѣл а-
честа. —

Традѣкторѣл,

статѣ; дар с'а околїтѣ ідеаа, каре ле нїж-
лочеште пе амѣндоаѣ, — ідеаа де „Па-
тріе.“ Патрїа есте Цара пѣрїпїлор, Цара
знде аѣ трѣїтѣ шї трѣескѣ еї, Цара де
знде пе траѣем шї де знде ам венїтѣ, есте
векїѣл кѣмїпѣ пѣрїптеск шї ачеста се
кѣпоаште іарѣшї пѣмаї дѣ лїмѣѣ
шї пѣмаї дїп лїмѣѣ. Каре есте Па-
тріа Церманѣлї? Дѣтреавѣ Арндт дѣ
кѣптекѣл сѣѣ шї фїешчїне кѣпоаште ре-
спѣнсѣл. —

Се дѣпѣпѣл акѣм, пѣ араре орї, ка
маї шѣлте асемене кѣмїпѣрї пѣрїптештї
шї патрїї — орї дѣпѣ фіреаска лор пѣсѣ-
рѣ, дѣтре пѣдїї шї рѣжрї, орї дѣпѣ дѣ-
тѣпѣлѣрїле времїлор, — съ се знеаскъ
дѣтр'ѣп дѣтрегѣ, дѣтр'ѣп трѣпѣ шї а-
ша съ се факѣ о Патрїе пентрѣ маї шѣлте
деосевїте вїде шї нації, але кѣрор дѣ-
прѣпѣтате ваерї орї реладїї шї овшештї
їнтересе се нїжлоческѣ прїп зпѣл гѣверпѣ
че ле кѣпрїнде пе тоате, шї форма гѣвер-
пѣлї о дѣфѣдїшеазъ „статѣл“ (Statns pu-
blicus imperii, reipublicae, regni etc.). А-
честе попоарѣ, де шї осевїте кѣ лїмба, дар
дѣкѣт факѣ еле зп дѣтрегѣ, о овште,
— адекѣ дѣкѣт сѣнт легате прїп ачелешї
їнтересе овшештї, потѣ лѣкра ла зпїре
маї дѣпѣлѣ, фѣрѣ ка ачестѣ зпїтате (че-
тѣдѣнеаскъ) съ стрїче кѣтѣш де пѣдїпѣ
осевїтелор нації шї націоналїтѣдїлор лор.

(Ва зрма.)

СИМВОЛЪ КРЕДИЦІИ ДНЕІ DAME ФРѢМОАСЕ ДІН ПАРИС.

Еѣ кред, кѣткѣ зп шал де кашїмїр пентрѣ
о дамѣ есте зп лѣкрѣ де кѣпетенїе.

Еѣ кред, кѣткъ тѣестрѣа de а плѣчае есте чеа дѣтѣѣ вѣртѣте а знеѣ dame, тречерѣ тѣпеределор чеа маѣ mare а еѣ грешалѣ, шѣ адѣчеле вѣтрѣнѣде чел маѣ mare пѣкат.

Еѣ кред, кѣткъ маѣ мѣлт дерес тревѣе ипѣмеѣ, декѣт федеѣ знеѣ dame.

Еѣ кред, кѣткъ зп тѣнѣр богат, каре врѣ а келѣѣ ванѣ сѣѣ дп содѣетатѣ дамелор, есте омѣл чел маѣ пѣлп de дѣх, маѣ истег шѣ маѣ вреднѣк de ѣзѣт.

Еѣ кред, кѣткъ смеренѣа фоарте вѣне се поате дпнѣрекѣ кѣ десѣтарѣ, шѣ кѣткъ dorind ноѣ черѣл, нѣ тревѣе сѣ зрѣт лѣтѣ.

Еѣ кред, кѣткъ аморѣл есте о певѣпѣе, шѣ прѣетешѣгѣл о конвенѣде а плѣкѣтеѣ дпшелѣрѣ.

Еѣ кред, кѣткъ ачела вѣрват есте маѣ вреднѣк de рѣс каре поѣтѣще сѣ феѣ ѣзѣт de невасть са, шѣ лѣнѣгѣ ачаеста о ласѣ сѣ змѣле пе жос.

Еѣ кред, кѣткъ знеѣ dame, маѣ лесне дѣ поате лѣпсѣ пѣнѣ, декѣт о рокѣе поаѣ шѣ о пѣлѣрѣ de модѣ.

Еѣ кред, кѣткъ знеѣ dame ла тоате валѣрѣле, шѣ петрекѣпѣле сѣ кѣвѣне а тѣрѣе шѣ а жѣка кѣт de мѣлт.

Еѣ кред, кѣткъ moda есте зѣна dame-лор, шѣ тѣрапа вѣрвадѣлор.

Dr. Vasil.

О ПЛѢМБАРѢ ЛА ЛѢНѢ.

Цѣѣ мѣнте копѣлѣдѣ, кѣнд врадѣ дп врадѣ ла лѣнѣ, Помпоаса доамнѣ — а попѣѣ, кѣ тѣне тѣ плѣмѣам! Пе фрѣлѣтеа та сѣпѣнѣ зѣрѣам ка ш' о кѣнѣнѣ Dѣн флорѣ de прѣмѣварѣ, стронѣте кѣ валзам Лѣчѣнд фертекѣл вѣедѣ, а ипѣмѣѣ сѣмѣрѣе, Лпгокта ка ш' зп соаре 'н тѣреада лѣѣ ѣвѣре!

Dѣn okil тѣѣ чеѣ негрѣѣ, ка фѣлѣерѣ ѣсвеа фокѣл, Гѣтѣт а да дптѣмѣнѣ поптагѣчеѣ ѣвѣрѣ; Дар пѣлѣл астеѣ ипѣмѣ, кредѣ кѣ'шѣ перѣдѣсе локѣл, Бѣтѣнд ка кѣтѣ'н шаре, л'а знделор ѣсѣвѣрѣ; Пѣ тѣжпт, сѣѣ раѣс — дп мѣнте'мѣ — зп преѣдѣ нѣмаѣ авеа,

Сѣ гѣст маѣ mare вѣне, ах, нѣѣ зрѣгѣа mea!

Dѣ а фост — гѣндеам дп mine — Adamкѣ-а лѣѣ соѣде, Сѣрпѣнѣсѣ дѣ аша зѣмѣре дп раѣл пѣтѣжптеск, Авеа дрептате сѣжптъ а пѣне пазѣ вѣе Doѣ дпѣерѣ кѣ-арте скоасе Пѣрпѣтеле череск: Сѣ сѣмѣѣ че перѣдѣсе негѣндѣта дѣрпѣнѣ Prin гѣстѣл знеѣ поаме, дптѣнѣ дѣа Евѣѣ тѣжп.

Еѣ кредѣ кѣ омѣнѣ лѣте, прекѣт се пѣдѣ одаѣ, Прекѣт се таѣ одаѣ prin моартѣ а вѣедѣѣ фѣрѣ: Аша л'а фѣрѣчѣрѣѣ о кѣлме маѣ дппалѣт Oдаѣ — ажѣнѣе нѣмаѣ; — дѣ ачеѣа нѣ тѣ мѣрѣ Кѣнд ел, — кѣ гѣнд дп сѣне — маѣ мѣлт а кѣдѣгѣа, Дпшѣ перѣе prin ресѣнѣрѣ, чеа стрѣнѣсѣ дп вѣада са.

Dѣ атѣнѣѣ мѣнѣт ла mine, — сѣ шѣе лѣтеа mare — Нѣѣ каре сѣ'мѣ рѣтрагѣ ал тѣѣ кѣн дпzeit; Дп вѣсѣ — de dormѣ — зп дпѣерѣ кѣ-о сѣжптъ 'нѣрѣѣѣшаре

Tѣnzindѣ зп сѣрѣтѣ дѣлче, dѣn сомнѣ м'а помѣнѣт; Iar' зѣоа дптре гѣндѣрѣ, кѣнд жѣдекѣ че воѣз фаче, Тѣещѣ M — — скѣтпѣ, dѣn tot че дп ѣтаѣ плаче!

Кѣноскѣ а та ѣвѣре, вѣзѣ пѣнтѣѣѣ че хрѣнѣе, Сѣжпт гата орѣ че жѣртѣѣ — вѣѣ, морт, — а сѣфѣрѣ! Кѣ тѣне 'н вѣрѣѣ de мѣпте, пе знде нѣ рѣсѣвѣе А пѣсѣмѣѣ негрѣл нѣте, орѣ кѣнд а'нѣѣѣ дѣтрѣѣ. Кѣчѣ Татѣл, че сѣсѣѣне пе пасѣрѣѣ шѣ жѣвѣнѣ, Ар шѣ сѣ пе пѣтреаскѣ кѣ ѣерѣѣ, сѣѣ рѣдѣчѣнѣ!

Dар' нѣ! Тѣ жѣртѣѣ-авѣрѣѣ, еѣ праѣѣ клеветѣрѣѣ: Dѣгѣстѣѣ а та вѣѣдѣѣ, а mea сѣспѣнѣ ш' amar! Ах, моарте тѣмѣрѣе, dѣn врадѣл осѣндѣрѣѣ Кѣчѣ нѣ сѣлѣѣѣ асте трѣнѣрѣѣ, че сѣфѣлѣ дпзѣдар! Мортѣжптел лѣар фѣ нѣпте, Iar черѣлѣ тѣртѣрѣе: Кѣ сѣфѣлѣте кѣрате, аѣ врѣт зпа сѣ феѣ.

A — — i.